

Ρεπορτάζ

Από τον
ΝΙΚΟ ΖΑΡΓΑΝΗ

«**ΤΡΟΜΑΖΕΙ**» το οικονομικό επιτελείο η συνεχιζόμενη «φτωχοποίηση» των ελεύθερων επαγγελματιών και των αυτοαπασχολούμενων. Η ζημιά που έγινε το 2017 στις εισπράξεις από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων εκτιμάται ότι είναι μόνο η αρχή, καθώς οι επιτηδευματίες «αμύνονται», λόγω υψηλών φόρων και ασφαλιστικών εισφορών, αλλά και εξαιτίας της επικείμενης αλλαγής στον τρόπο υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών από 1ης Ιανουαρίου 2018.

Τα στοιχεία που έχει συγκεντρώσει η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων από τις φορολογικές δηλώσεις του 2017 -και τα οποία έχουν ήδη αποσταλεί στο υπουργείο Εργασίας και στην Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης, προκειμένου να ξεκινήσει ο επανυπολογισμός των ασφαλιστικών εισφορών- δείχνουν ότι η «βάση» της πυραμίδας με τα κέρδη των αυτοαπασχολούμενων γίνεται ολοένα πιο πλατιά, σε αντίθεση με την κορυφή, στην οποία κατατάσσονται ολοένα λιγότεροι αυτοαπασχολούμενοι.

«Ανοσία»

Ο λόγος είναι προφανής: Όσοι εμφανίζονται στη βάση πληρώνουν τις ελάχιστες ασφαλιστικές εισφορές, έχουν τη λιγότερη δυνατή φορολογική επιβάρυνση, ενώ αποκτούν «ανοσία» στον νέο τρόπο υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών. Χαμένο βγαίνει, φυσικά, το Δημόσιο.

Για το 2018, ο προϋπολογισμός προβλέπει ότι θα πρέπει να εισπραχθούν περί τα 250.000.000 ευρώ από τον νέο τρόπο υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών, αλλά και τουλάχιστον 400.000.000 ευρώ από την άμεση φορολογία. Και οι δύο στόχοι θα είναι πολύ δύσκολο να επιτευχθούν, αν συνεχιστεί το κύμα «φτωχοποίησης των αυτοαπασχολούμενων».

Μέσα σε μόλις έναν χρόνο, το 2016, ο αριθμός των φορολογουμένων που δήλωσαν εισοδήματα κάτω των 10.000 ευρώ ετησίως διευρύνθηκε τόσο πολύ, ώστε πλέον αντιστοιχεί κοντά στο 90% του συνόλου. Δηλαδή, οι εννέα στους δέκα αυτοαπασχολούμενους εμφανίζονται με καθαρές αποδοχές κάτω των 800 ευρώ τον μήνα, και μάλιστα προ φόρων. Αν αφαιρεθεί και ο φόρος εισοδήματος αλ-

«Αμύνονται» μέσω της φοροδιαφυγής

Το 90% ελεύθερων επαγγελματιών και αυτοαπασχολούμενων δηλώνει πλέον κάτω από 10.000 ευρώ ετησίως ώστε να γλιτώσουν τέλη και εισφορές. «Πονοκέφαλος» για τις «τρύπες» στα έσοδα

ΒΟΥΤΙΑ

Οι αυξημένες προκαταβολές μειώνουν το χαράτσι του 2018

Τώρα, όσον αφορά το υπουργείο Οικονομικών, το κλίμα είναι εντελώς διαφορετικό. Επειδή δεν υπάρχει ελάχιστο πλαφόν φόρου, η παραμικρή μείωση της φορολογητέας ύλης συμπιέζει τα φορολογητέα έσοδα προς τα κάτω.

Αυτό φάνηκε ξεκάθαρα το 2017, με τη μείωση των δηλωθέντων εισοδημάτων των αυτοαπασχολούμενων του 2016 κατά 900.000.000 ευρώ, η οποία και επηρέασε τις εισπράξεις από τον φόρο εισοδήματος.

Το 2018 θα είναι ακόμα χειρότερο, καθώς, ακόμα και αν δεν υπάρξει καμία μείωση των δηλωθέντων εισοδημάτων, ο φόρος που θα αναγραφεί στο εκκαθαριστικό θα είναι μικρότερος. Ο λόγος δεν είναι άλλος από την αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού της προκαταβολής φόρου που έγινε μέσα στο 2017.

Επί των κερδών του 2016 επιβλήθηκε και προκαταβολή για τον φόρο του 2017 με συντελεστή 100% και όχι με συντελεστή 75%, όπως συνέβαινε μέχρι

και πέρυσι. Αυτό το στοιχείο από μόνο του θα οδηγήσει σε μείωση του ποσού που θα κληθούν να πληρώσουν για το τρέχον έτος εκατοντάδες χιλιάδες φορολογούμενοι. Ακόμα και αν τα κέρδη παραμείνουν στα ίδια επίπεδα με αυτά του 2016, το εκκαθαριστικό θα βγάλει τουλάχιστον 20% μικρότερο αποτέλεσμα, καθώς το 2018 δεν θα υπάρχει ο παράγοντας της αύξησης του συντελεστή προκαταβολής που υπήρχε μέσα στο 2017.

Ειδικά, μάλιστα, αν ο επαγγελματίας δηλώσει μικρότερα κέρδη, τότε η μείωση του αποτελέσματος που θα δείξει το εκκαθαριστικό μπορεί να φτάσει ή ακόμα και να ξεπεράσει το 50%.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι δεν θα λείψουν και οι περιπτώσεις ελεύθερων επαγγελματιών οι οποίοι θα διεκδικήσουν του χρόνου ακόμα και επιστροφή φόρου, κάτι που εξαρτάται από το πόσο μεγάλη θα είναι η μείωση του δηλωθέντος εισοδήματος.

λά και το τέλος επιτηδεύματος, που ούτως ή άλλως πρέπει να πληρωθούν, προκύπτει ότι οι εννέα στους δέκα καταφέρνουν να επιβιώσουν με λιγότερα από 570 ευρώ τον μήνα. Υποτίθεται ότι στα καθαρά κέρδη των αυτοαπασχολούμενων δεν περιλαμβάνονται τα προσωπικά έξοδα, τα οποία δεν μπορούν να συμπεριληφθούν στις λεγόμενες «επαγγελματικές δαπάνες».

Το «φάρμακο»

Τα δύο υπουργεία που επηρεάζονται από το κύμα απόκρυψης εισοδημάτων των αυτοαπασχολούμενων δεν αντιμετωπίζουν με τον ίδιο τρόπο το φαινόμενο, καθώς ο τρόπος με τον οποίο επηρεάζονται είναι διαφορετικός. Σημασία, βέβαια, έχει η επιπτώση στον προϋπολογισμό. Πιο αναλυτικά, στο υπουργείο Εργασίας δεν ανησυχούν ιδιαίτερα για τη «φτωχοποίηση», καθώς το μεγαλύτερο μέρος των εισπράξεων των ασφαλιστικών εισφορών «προστατεύεται» από το ελάχιστο πλαφόν των 158 ευρώ.

Όταν το 80% των εσόδων του ΕΦΚΑ προέρχεται από τις ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών και από το υπόλοιπο 20% των ελεύθερων επαγγελματιών περίπου το 80% είναι «κλειδωμένο», λόγω του ελάχιστου πλαφόν, γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι το ποσό των ασφαλιστικών εισφορών που «κινδυνεύει» λόγω της μείωσης των δηλωθέντων εισοδημάτων είναι μικρό. Αυτό, βέβαια, που δεν είναι εξασφαλισμένο είναι τα επιπλέον 250.000.000 ευρώ από τον νέο τρόπο υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών.

Από 1.1.2018, οι ασφαλιστικές εισφορές θα υπολογίζονται επί του 85% του αθροίσματος των καθαρών κερδών και των ασφαλιστικών εισφορών του 2016.

Μέχρι και το 2017 οι ασφαλιστικές εισφορές της προηγούμενης χρονιάς εξαιρούνται από τη βάση υπολογισμού της επόμενης. Ετσι, αυτή η αλλαγή δεν επηρεάζει όσους δηλώνουν καθαρά κέρδη έως και 5.000-6.000 ευρώ, που είναι τουλάχιστον το 60% του συνόλου. Και αυτό, διότι, ακόμα και αν προστεθούν οι ασφαλιστικές εισφορές, το ποσό που προκύπτει είναι χαμηλότερο από το ελάχιστο πλαφόν.

Όσον αφορά τους έχοντες τις υψηλότερες αμοιβές, είναι προφανές ότι η μείωση των δηλωθέντων εισοδημάτων επηρεάζει άμεσα τις εισπράξεις, καθώς μειώνει τη βάση υπολογισμού.

